

Nro. 25. és 26.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Julius 17-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s.

Párisból szomorú posták indultak széljel Euro-
pának nevezetesebb városai felé Jul. 2-kán. Hertzég
Schwartzenberg az ott lévő Austriai rendkívülva-
ló Követ Jul. 1-ső napján estve fényes bált ad-
ván, 's ezen bálban a' Császár és Császárné ő
F.gek is jelen lévén, a' vigasságot egy retten-
tes történet megzavarta. A' bálház belőlről meg-
gyuladván, azt a' tűz oly hamar elborította,
hogy néhány nagy méltóságok veszedelmesen
megsebessítették a' láng és réajok szakadott égő
matériák által. Ezen szomorú történetről Kurir is
hozott Bétsbe tudósítást, 's ugyan az a' Monitor-
ben is kiadatott környűállásosan. Mind kettő itt

N

következik, a' szerént, mint a' Bétsa újásgban ki-
jött. Az elsőnek ez a' foglalata: — "

„*Paris* Jul. 3 kán. Az a' hál, mellyel Jul.
15-ő napján az Auszriai Cs. Követlertzeg *Schwar-*
tzenberg Károly, a' Császári Felséges pár' há-
zasságokat megünnepelni szándékozott, miután-
utánna ő Cs. F.gek, kik ezen ünnepet a' magok
megjelenések által díszíteni mértottattak, a'
magok udvarnokjaikkal egyetemben megjelentek
volna, estvéli 10 órákor kezdődöttel, és vala-
mint az Udvarnak úgy minden más jelenlévők-
nek megelégedésekre minden tekintetben éppen
oly fényes mint kellemetes izléssel készült volt.
Minekutánna, a' Concert, ballet, és a' tűzjáték,
melyre mint ábrázolat (a' Bétsától nem messze
lévő *Luxemburgi Ritters-kastély* volt választva,
a' kertben elvégződtek, bement az Udvar a' je-
lenlévőknek nagy részével a' hálba, melly a'
Követség ház mellett a' kert felől építetett szá-
lában és az ugyan ezzel összfoglalattva lévő
's hasonlóképpen most epült galleriában tartat-
tott. A' Westphaliai Király *Met. ernich Maria*
Grofnéval, a' Nápolyi Királyi *Eszterházy* ő Her-
tzezségével, az Olasz Vicze-Király *Schwartz-*
berg Paulina Hertzegasszonygal, 's a' többi,
egy *Quadrille* által a' bala elkezdették, mellyel
egy *Contratánts* (*Écossaise*) követett, 's a' melly
alatt ő Cs. K. felségek a' szálát körüljárván, kü-
lömbkülömb asszonyosságokkal beszélgettek. Csá-
szárné ő F.ge már vissza érkezett vala ülőhel-
lyére, melly a' szála hátulso részében volt, mi-
dön egy a' virágkoszoruk (*guirlandok*) közzul, mel-
lyek valamint a' szalában úgy a' falfedő maté-
riakkal bévonatott galleriában is felaggattatva

voltak, egy gyertyától meggyuladván, a' tűz, minden iparkodás mellett is a' könnyen gyuladó matériákban oly rettentő hirtelenséggel széliyel harapodzott, hogy kevés minuták alatt valamint a' galléria úgy a' tántzoló szála is lángba borított. Ő Császári Felségek, minekutánna már a' láng a' szalának padlásaba is belé kapott volna, a' Követ ur' kérésére udvarnokjaikkal egyetemben elmentek. A' Császár a' Követ Schwartzberg ő H.ge által kísértetvén, a' Császárné ő F.gét élete felséges kedves párját, ki is leg nagyobb elméleti jelenvalósággal leg kisebb sérelem vagy ijedség nélkül hagyta oda a' szalát, azon két lovú hintóban, amelyben ugyan oda jöttek vala ő F.gek, az Elyseumi mezőhöz vitte, a' hol egy hat lovas Chintóvárakozott. Ő Felségekre, melybe Császárné ő F.ge béülvén *St. Cloudba* szerentsésen megérkezett. Minekutánna Császár ő F.ge szivének leg betsesebb kintsét ily módon tökéletes bátorságban lenni tudta, maga egy Adjutánsától kísértetvén a' Követtségi épülethez haladék nélkül vissza tért, az ezen irtóztató történet miatt mélyen eltsüggedve lévő Hertzeget valóságos atyai részvétellel vigasztalta, a' bálban jelen volt személyeknek állapotjuk feiől nyájas gondoskodással tudakozódott, a' Követtségi épületnek, melybe a' kertfelől a' tűz már békapott vala, megtartathatására tétetett minden oltó készüléteket, tsudáraméltó és saradhatatlan iparkodással maga személyesen igazgatta, 's ezen irtóztató helyet oda nem hagyta aodig, míg a' tűz egészszen el nem tsendesítettett, és mindenek, a' miket megmenteni lenetett, telyes bátorságban nem voltak. Még eltavazasakor is ren-

delést tett, az eránt, hogy nagyobb biztonságok okáért a' vigyázók a' testőrző seregéből még 50 emberrel szaporítottassanak, kik azonnal meg érkezvén még ma is az épület' belső részein 's be-
menetelein állanak vigyázaton. Mivelhogy a' ki-
menetelnek egygyik helye, tudniillik a' galleria,
már akkor lángbaborulva volt, midőn még majl
mindenek a' szalában voltak, ó Felségelnek el-
távazások után természet szerént mindlenek a'
nagy ajtó felé iparkodtak nyomulni; a' Nápolyi
Királynét ó Császári Fő Hertzegsége a' Würt-
burgi Nagy Hertzeg mentette meg; a' Westpha-
liai Királynét a' Fője és Gróf Metternich vezet-
ték-ki; az Olasz Vicze-Király, ki is a' maga fe-
leségével egyetemben a' tolvongók közé elegyed-
ni bátorkodni nem akart, egy ideig a' szála' há-
tulsó részében tartózkodott, nem soká eszébevet-
te, hogy a' leomló padlás az útját elfogja zárni,
hanem szerentsére egy kised ajtóra talált, a'
melly oldalfélt a' Követségi épületnek szobáiba
nyilt, és ezen menekedett-ki a' Vicze-Királynéval
együtt szerentsésen. A' több aszszonyságok köz-
zül valami huszan és néhányan kisebb vagy na-
gyob sebet kaptak. A' *Loyeni* Hertzegné, a' Ge-
nerális Báró *Tousard*'s az *Istria*i Préfektus fele-
ségeik leg veszedelmesebb állapotban vannak. Az
Orosz Consul *Labensky* felesége a' rajta esett se-
bek miatt, fájdalom, tegnap kimúlt a' világból.
Az Orosz Követ Hertzeg *Kurakin* a' szalából a'
kertbe menő gráditson elesvén, kevés ideig ma-
gánkívül volt és megsebesedett; hanem az orvo-
sok tartása szerént már veszedelmenkívül van. —

„Leg keservesebb a' Familiai Régensné
Schwartzenberg Paulina Hertzegaszszony halála,

ki is a' szerentsétlenség' helyyén mint anya hériosi halállal múlt-ki a' világból. Idősebb leánya, ki a' contratántzban jelen volt, Metternich Mária Grofnéval sérelem nélkül kiment a' szálából. Az ifiabbik, ki a' Hertzegné mellett volt, a' tolyongásközben a' lehulló tűz által megsebesítettvén, a' Hertzegnétől, kit a' tolyongók magokkal a' kertbe kinyomtak, elválasztatott. A' gyermekét szerető szerentsétlen Hertzegné leányát nem találván, a' Westpháliai Király, Princz Borghése, és Gróf Regnaud megnyugtató bizonyításaikkal sem gondolván, hériosi anyai bátorságtól elevenítettve, és senkitől észre nem vétettvén, gyaníthatóképpen a' Követségi háznak még meg nem gyuladott szobáin által a' már egészen tűzben lévő szálába vissza sietett, a' honnét, minckutánna leányát ott nem találta, magának gyaníthatóképpen a' szála' hátulso részénél, a' hol a' Vicze-Király kiszabadult, keresett menedék helyyet, 's azon a' helyyen, a' hol a' Császári Felségek és udvarokjaik számára voltak az ülések készítettve, vagy a' le rohanó padlástól odaüttetett, vagy pedig a' nagy füst által megfúlasztatott. — „Mély szomorúság borította-el közönségesen az egész várost ezen igen derék aszszonyságnak és hériosi bátorsággal felruházott anyának szerentsétlen története miatt. Császár és Császárné ő F.gek mélyen megszorodtak, midőn a' történetnek híre hozzájuk megérkezett. A' Felséges Császárné szemeiből a' szomorú postának megérkezésekor kihúlló könyvtseppek leg betesebb emlékezetoszlopúl szolgálhatnak a' szerentsétlen halottnak sírhalma mellett. Bajos lenne egyeneyen mind azokat a' bátorság és emberszeretet bizony-

ságait feljegyezni, mellyeket ezen este kili megbizonyított. A' Westphaliai Király, az Olasz Vicze-Király, a' jelenlévo Frantzia udvariak, az Austriai Cs. K. Követség minden tagjai, az itt lévő Austriai tisztok és utazók, a' szép magok feláldozásával való tusakodás felett vet illedtek egymással. Ily sokaknak elmebeli jelenvalóságok és együtt való hathatós iparkodások nélkül, még több áldozatai is lehettek volna ezen igen szomorú történetnek "

A' Jul. 3-kán kijött Monitör így hündette ki ugyan ezen szomorú történetet: — "

„A' Hertzeg Schwartzenberg innaplása vasárnap Jul. 1-ső napján tartatott. O Cs. K. Felségek is jelen voltak benne. Estvéli 10 órákor érkeztek meg. A' kert igen jó izlés szerént volt megvilágosittatva, és néhány olyan vidékeket ábrázolt, mellyek Császárné ő Felségének gyermek-korában tettzettenek. Az Opera theátromabéli tánczolóok az Austriai Monarchiabéli külömbkülömb népeknek ruháikba lévén öltözködve, ezeknek nemzeti tántzaikat tántzolták. Ezt egy igen szép tűzjáték követte. Tizenkét száz személlyek voltak a' bála hivatalosok. Ily nagy számú társaságnak befogadására a' Párisi szokás szerént deszkákból épittetett tántzszalát a' Hertzeg, a' melly képekkel, és gáz, muselin, 's egyéb vékony matéria-falboritékokkal volt fel ékesittetve. Ezen szála igen szépet mutatott. A' tántzot a' Nápolyi Királyné Eszterházy ő Hertzegségével, és a' Vicze-Király Schwartzenberg Paulina Hertzegaszszonnyal, a' Követ idősebb bátyjának feleségével, kezdték-el. A' *Quadrille* után *Contra* tántz következett, melly alatt ő Felségek ülő-

helyekről felkelvén a' szálának körüljárására indultak, az aszszonyságokkal való beszélgetés végett. A' Császárné már vissza érkezett vala karos székébe, a' Császár pedig a' szálának másik végében lévén, éppen a' maga lányait ő F. gének béműtató Schwartzenberg Paulina Hertzgaszszonytól ment tovább, midőn egy gyertyának lángja az ablakaborítékot meggyújtotta. A' Császár Kamarássa Gróf *Dumanoir* több tisztekkel egyetemben kik mellette voltak, leszakasztani iparkodtak az ablakfüggőt (Vorhang), hanem a' láng a' felsőbb részébe kapott. A' Császárnak azonnal tudára adatván a' dolog, alig volt annyi ideje, hogy felséges hitveséhez mehessen. A' Követ és a' Követségi több tisztek ő Cs. F. gét azonnal körülvévén arra venni igyekeztek, hogy a' szálát hagyja oda. A' tűz vilámlási sebességgel széllyel harapodzott. A' Császár a' Császárnéval egyetemben tsendesen eltávazván, ő F. ge ajánlotta a' rendetlenségnek eltávaztathatása végett az elmebéli jelenvalóságot. A' szálából való kimenetel útjai szerentsére tágosak lévén, a' sokaság kitakarodhatott 's a' kertben elszéledhetett. Azonközben sok anyák, kik a' tántzolás végett töllök elvált leányaikat, és sok leányok kik anyyokat keresték, az időt elvesztették. A' lángnak elterjedése olyan sebes volt, hogy a' Nápolyi Királyné, ki a' Császárt követvén elesett, tsak a' Würtzburgi Nagy Hertzegnék elmebéli jelenvalósága által mentődött-meg. A' Wesphaliai Királynét a' Férje és Gróf Metternich vezették-ki a' szálából. Husz és néhány aszszonyságok kissebb 's nagyobb sebeket kaptak, kik között a' Leyeni Hertzegné, az

Orosz Consálné, 's a' Bátor Tonsard és az Istriai Préfektus feleségeik veszedelmesen megsebesedtek, vagy azért hogy elájultak, vagy pedig hogy ki akarván menni, akadályra találtak. Az Orosz Követet *Kurakiat* az a' szerencsétlenség érte, hogy a' szálából a' kertbevivő és már égo gráditsza elesvén kevés ideig magánkiivül volt. Az Ausztriai Követségnek két tagjai és a' Fr. testőrözöregből két tiszték mentették meg. Most ágyban fekszik, és nagy fájdalmakat szenved. A' nagy és gazdagon megvilágossítottva volt kúrtben különös dolgok folytak valami fél óráig. A' szülők gyermekeiket, a' férjek feleségeiket, az asszonyok férjeiket kiáltozták, 's egymást megtalálván oly tüzes buzgósággal öszreülekeztek, mintha sok esztendőktől fogva távol lettek volna egymástól. A' Császár és Császárné a' kert kapujánál hintajokba ülván a' Császár az Elyseumi mezőnek sorompójáig kísérte Császárné ő Fügét, a' hol falusi útzó hintajt várta. Maga a' Császár egy Adjutánsával ismét vissza ment a' Követhoz Schwartzenberg ő H géhez. Schwartzenberg *Paulina* Hertzegasszony egyik lévén azok közzül, kik a' szálában leg utóbb maradtak, egyik leányát kézen vezette, mire egy darab égő portéka réá esvén azt megsebesítette, úgy hogy egy közel lévő ember kapván-fel, a' vitte-ki a' szálából; maga a' Hertzegné pedig a' tolyongó sokaság által a' kertbe kinyomattatott. Leányát sőtől nem látván, fel-szóval kiáltozva általnyargalta az egész kertet. A' Westpháliai Királlyal szembe találkozáván, ez őtet megnyugtanni igyekezett. Az után Princz Borghézhez és Gróf Regnaudhoz fordúlt. Valami fertály órányi haszon

nélkül való keresés után anyai hőrosi bátorsággal vissza sietett az égő szálába. Ezen szempillantattól fogva többé semmit nem hallottak fölöle. A' tűz végezetre eltsendesített, a' Követtségi épület a' lángtól megoltalmaztatott, 's a' tsendesség ismét helyre állott. Hertzeg Schwartzberg Josef, feleségének keresésével töltötte-el az éjjelt, de sem az ötsénél a' Követnél sem Gr. Metternichnél meg nem találta. Még mind eddig kettségeskedett szerentsétlen története eránt, míg végezetre a' nap' feljötekor a' szála omladozásai között egy formáját egészszen elvesztett holt testre találtak, mellyet Doktor *Gall* a' Schwartzberg Paulina holt testének lenni ismért, 's a' melly felett legkissebb kételkedés is fenn nem maradott azután, hogy a' schmukjára (drága gyöngy és kő ékességeire), 's gyermekei neveinek első betüire, mellyeket mindenkor nyakában szokott volt hordozni, réa ismérték. —

„Ez a' *Schwartzberg Paulina* Hertzegaszszony, mostani Frantzia Szenátor Arembergnek léánya és 8 gyermekeknek annyok volt; a' kilentzediket 4 hónapoktól fogva hordozta méhében. Mind teste' alkatásának és formájának kedvességére, mind elme és szívbéli tulajdonságaira nézve, magát megkülömböztető aszszonyság volt. Önnön életének hőrosi bátorsággal való feláldozása, elégségesen mutatja, melly igen méltó legyen a' szánakozásra, mivelhogy szemmellátható halálnak ment néki, minden felől lobogva tsavarodván felfelé a' lángok. Tsak egy anya tselekedhette, hogy ilyen veszedelembe rohanjon. A' Leyeni Hertzegnét, az Orosz Consulnét, és Báró Tousardnét féltik, hogy nem fognak élet-

ben maradni. Valami 15 vagy 16 megszevesedett személyek vannak kisebb vagy nagyobb veszedelemben. Hertzeg Kurakin már alalt, és tegnap este nem ok nélkül reméllettek, hogy este nének nem fog nagyobb rossz lenni a' következése. Az Austriai követ, kinck ilyen környutallások között való állapotjat képzelni lehet, egész éjjel olyan nagy gondoskodást, munkasságot, és elmébéli jelenvalóságot bizonyított, a' milyent csak tőlle várni lehetett. Minden hozzá tartozó Követségi és nemzetebéli tiszték, kitartó bizonyosságát mutattak a' bátorságnak is önön magok felaldozásának. Halálatossággal vette észébe a' publicum, hogy a' Követ a., azzal a' veszedelemmel, melynek önön lamahaja kitétetve volt, nem gondolván, Császár és Császárné ő Felségeket hintajokig kísérte. Önön lázanéjét nem is érte szerentsére semmi veszely. — „A' Császár reggeli 3 órakor távazott el onnét; viráttig még több versben küldött a' Schwartzenberg Paulina Hertzegaszszony állapotjanak tudakoztatására, melly még ekkór bizonytalan volt. Tsak reggeli 5 órakor érkezett meg halalának bizonyos hire. A' Császár, a' ki különos betsülettel viseltetett ezen Hertzegaszszony eránt, őtet igen érzékenyül sajnálja. — „Császárné ő Fige nagy maga megtartoztatással viselte magát ezen este; tegnap reggel, midőn felserkenésekór a' Hertzegné halálát megértette, sokáig könyvezett.

Az Olasz Vicze-Király és Királyné, így szintén ő Westphaliai Király Felségek is, Jul. 2-kán Párisbol Státusaik felé útnak indultak. — A' Würtzburgi nagy Hertzeg hasonlóképpen, ki is

a' Frankofurtumi levelek szerént 5-dikben folytat-
ta ott útját által Würtzburg felé.

A' Hertzeg Marschal *Montbelló* holt teste
Jul. 2-kán megérkezett Párisba, a' hol a' már
megirt módon előre felkészített templomba a'
4-napi nézésre nagy pompával kitétetett.

Josephina, az elvált Császárné, Párisból szá-
mos késérőkkel Sabaudiába vette útját az ott lé-
vő *Aix* várossabéli ditséretes ferdőre.

Nagy Britannia.

London. — A' Királyi Princz Cumberlandi
Hertzeg élete ellen tétetett irtóztató próba, sok-
kal titkosabb környülállásokkal van bésedet-
ve, mint eleinten gondoltatott. Eleinten közön-
séges vélekedés volt, hogy *Seillis* nevű inassa
tselekedte volna, a' ki a' történet után halva az
ágyában találtatott. Az ólta szorossabb visgál-
tatás alá vétettétvén a' környülállások, úgy jön-
ki a' dolog, hogy nagyon kétséges légyen az el-
ső vélekedés. A' Királyi Hertzeg maga, a' ki
életben van, azt mondja, hogy a' gyilkos, kitől
megtámadtatott, nagyobb és erősebb testű ember
lett volna, mint *Seillis*, a' ki kiseded ember volt.
A' seborvosok is, kik az ő sebeit megvis-
gálták, azt mondják, hogy a' nyakán való
vágás olyan nagy lett légyen, a' milyent még
soha egy önnön magát megölő leg kétségbeeset-
tebb ember is magán nem ejtett. Ugy látszik te-
hát, hogy nem *Seillis*, hanem más valaki tette
a' bünt, hanem meg nem ölhetvén a' Princzet,
azért ölte-meg annak szerentsétlen inassát, hogy
gondolja a' világ, hogy ez akarta volna megölni

urát, 's ezélját el nem érhetvén, magát ölte volna meg.

A' *Pírisi Monitör* Londoni tudósításokat adván-ki, megjegyzésképpen melléjek tette a' maga azok eránt való vélekedését is. Így következnek: —

London Jun. 22-kén. Olyan tudósításaink érkeztek, hogy Generál *Selastuba* kapitulált volna seregével; 's ha szintén Országlovászkunk ezen tárgyról még eddig semmi hivatalos értesítést nem vett is: valószínű az talakugyan, hogy erről valamint a' Spanyol Újságok, úgy a' Kadixból érkezett leg újabb levelek is beszéltek. A' dolog így adatik elő: Gen. Sebastião tíz ezer emberrel *Malagába* visszamenén, és ezt Anglus Generális *Frere* megtudván, a' Generális Blake' insurgens ármádiájának nyoltz ezer emberekből álló maradványával Karthagénában hajóra ült, 's közel Malagához a' szárazra kiszállott. A' nép azonközben feltámadott; 's az alatt míg a' Frantziák, az Anglus vezér *Frere* nem ügyelvén, a' felzúdult népnek letsendesítésén iparkodtak, *Frere* hirtelenséggel a' hátok megékerült, 's hathatósan rájuk tapott, kik is megverettetvén Malagába bészaladtak, és oda a' *Frere* serege által bészárattattak. *)

*) A' *Monitör* így szoll ezen dolog felől: — „Ez az újság nem valóság. Gen. Sebastião minden ütközetekben szerentsés volt, és a' mostani veredésekben is szerentséjével egyenlő hadi talentot és vitézséget bizonyít. Jaént, Grenadát, Malagát, és Murciát, az ő vezérlése alatt lévő sereg foglalta-el egymás után. Mind ezek a' hírek tsak arra valók, hogy valami foglalatossá-

got adjanak a' Londoni henye Politikusoknak, 's vigasztalják őket azon-kárvallásra nézve, melly a' Portugalliai ármádiát minden órán érni fogja, 's a' mellyet akár melly értelmes Anglus mint közellévőt és bizonyost előre képzeli.“

London Jun. 23-kén. *Swéd* Országból olyan kedves hírt vettünk, hogy az Orosz Császár igen hajlandó legyen az Anglusokkal való megbékélésre, melynek talám még egy *Coalitio* lehet a' következése. *)

*) Anglia e' szerént még meg nem szünt *Coalitio*ról álmodozni. A' Frantzia és Orosz birodalmak soha nem voltak egyégyesebbek és eltökeltettebbek arra, hogy egy kézre dolgozzanak a' jelen való tusakodásban, és hogy egymást ne öldököljék azért, hogy az Anglus tengeri tirannusságot az által elősegéljék. Mi ellenben a' helyett, hogy az Orosz birodalomnak Angliával való megbékéllését szemlélnők, inkább új ellenséget látunk ez ellen felkelni. A' maga Swédekkel való háboruját kellene néki kihirdetni, etc.“

(*Monitör*)

Ugyantsak a' Frantzia Ujságók szerént e'képpen hirdették ki a' Londoni Ujságok azt a' már tudva lévő dolgot, hogy egy Frantzia hadi foglyokból álló tsoport, melly a' Kadixi öbölben hajókon szenvedte a' fogságot, magát abból megszabadította: — „Országlószékünk (így szollanak az Anglus levelek) nem vett Jun. 4-kéig semmi nevezetes történétről való tudósítást Kadixből, ha tsak azt a' nevezetes történetek közzé nem számlálhatjuk; hogy két fogház-gyanánt szolgáló Spanyol hajók, mellyeken 11 vagy 12 száz, nagy részint tisztekből álló Frantzia hadi

foglyok tartattak, vasmathajóknak kötele egy nagy szél által elszakasztatván, a' partmellé tsapattak, és a' Frantzia battériák alatt fenéken akadtak. Agyus tsajkáink próbát tettek, hogy ezen hajókat vissza kaphassák, hanem ezekről olyan puska tüzet adtak rájuk a' Frantzia (volt) hadi foglyok, hogy egy Hadnagyunk és hat hajós legényeink megölettek, valami harminczan pedig sebet kaptak." — (Az Anglus tudósítások szerint tehát a' szélveszek szabadították-meg az említett Frantzia hadi foglyokat a' Spanyol insurgenseknek kezeik között).

A' Portugalliában lévő Anglus ármádiáról azt írják, hogy elég jól van dolga; elesége elég van: 's minthogy sok bor kívántatik számára, annak Portugaillából való kivittetése 6 hónapokig megtiltatott.

A' Király' fia a' *Cumberlandi* Hertzeg, a' ki felől még ki nem világosodott, hogy ki akarta légyen éjjel az ágyában megölni, már jobban van annyira, hogy a' kerbe kimehet sétálni. Az ujain igen nagy vágás esett, de remélik, hogy ezeket sem fogja elveszteni.

Déli Amerika.

A' Déli Amérikábol érkezett levelek (így szólnak a' Londoni irók) igen fontosok. Az itt lévő véghetetlen kiterjedésű Spanyol tartományok, az anya-orzági valóságos környülállások felől tudósítatván, az attól való függést levetették, 's magokat független státusoknak lenni kihirdették. Leg előbb a' Caraccasi lakosok, kiknek számok valami 34 ezerre tétetik, függesztették-ki a' mult Aprilis vége felé a' független-

ség' zászlóját. A' Caraccasi és Quayai Kormányozók, kik ezen kolóniákat (plánta tartományokat) az anya országtól való függésben megtartani iparkodtak, fogságra tétettek, 's a' zenebonáskodásközben sok emberek elvesztették életüket. A' nevezett két tartományok' példáját követték a' szomszédjaik. Minden régi előljárókat hajókra ültettek, 's rész szerént Cuba, rész szerént Porto-Rico szigeteikre tették-ki. Hellyekbe Provisoriai Administratziók állittattak-fel. A' kereskedés egészszen felszabadittatott. (Monitör-béli tudósítás).

Swéd Ország.

Itt rettenetes dolgok történtek. A' különböző vélekedések, mellyek a' Koronaörökös' hirtelen történt halálának oka eránt támadtak, a' nép között, a' melly hebehurgia módon szokott itélni, sok féle híreket terjesztettek-el. Valóságos indító okok nélkül néhány külömben szép hírű Swédeknek neveik oltsároltatván, a' rosztól indultak az alkalmatossággal, 's gonosz célzásoknak elérésére iparkodtak fordítani a' közönséges felindulást, melynek az Ország' Marschalja Gróf Fersen áldozatja lett. Jun. 20-kán a' Korona-örökös holt teste Liljeholmból *Stockholmba* processioval hozattatván-bé, 's ezen a' nevezett Gróf is fényes hivatala szerént jelenlétén, az Adolf Friedrich nevű piatzon egyszerre ilyen kiáltás hallatott, van-e' kó? — melyre azonnal ilyen felelet hallatott sokfelől: van! van! a' Fersen számára. — (Hosszas lévén ezen szomorú történetnek leírása, kéntelenek vagyunk a' jövő árkusra halasztani, most még csak annyit

említvén felőlle, hogy a' felmérgetűt nép által minden oltalmaztatás mellett is tsakugyan addig üldöztetett a' szerentsétlen Gróf, míg végezte életével áldozott. Nagy bajjal a' tanátsházig vitetvén, ennek gráditsárol a' nép által levettetett, s gyilkosan megöletett.)

Török Birodalom.

Pancsovábol Julius' 5-kén irták, hogy az Orosz ármádiának a' Törököktől lett megverettetése (melyről a' közelébbi M. Kurir is emlékezett), leg alább az Oláh Országból az nap' oda érkezett tudósítások szerént, nem volt éppen olyan veszedelmes, mint eleinten híre futamodott volt. Igaz ugyan, hogy ártilleriáját és bagázsiját elveszthette volna, ha néki is mint a' Törököknek, segítsége nem érkezett volna.

Hiradás.

A' Cs. K. ösi és familiai Uradalmak' fő Igazgató Hivatala által Holitschban Magyar Országon, feles számú Spanyol magkosok, néhány száz egy és két esztendős, magzásra szánt kosok, mellyek eredeti Spanyol kosoktól és leg finumabb Spanyol eredetű juhaktól származtak, továbbá több száz, a' tenyésztésre tökéletesen alkalmas, leg finumabb Spanyol eredetű Spanyol juhak, számos Tirolisi bikák, tehenek és üsző borjak, fognak Augustusnak 21-kén és 22-kén ezen esztendőben kótyavetye által eladattatni.

Ezen kótyavetye a' feljebb említett napokon délelőtti 9 órakor tartatik a' Holitschi Cs. K. mulató kastélynál. Béts, Jul. 6-kán, 1810-ben.